

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І БАНКІВСЬКОЇ СПРАВИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету іноземної
філології

Михайло РОШКО

« 3 » липень 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ГРАМОТНІСТЬ**

Рівень вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація) <i>(за наявності)</i>	035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська
Освітня програма	Англійська мова та література.
Статус дисципліни	Переклад вибіркова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансово-економічна грамотність» для здобувачів вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності **035 Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) (за наявності) **035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно)**, перша - англійська освітньої програми **Англійська мова та література. Переклад**

Розробник:

Мінкович Вікторія Тарасівна, старший викладач кафедри фінансів і банківської справи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів і банківської справи

Протокол № 11 від 30 червня 2023 року

Завідувач кафедри фінансів і банківської справи *В. Варцаба* Віра ВАРЦАБА

Схвалено науково-методичною комісією факультету іноземної філології

Протокол № 4 від 30 червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії *В. Синьо* Вікторія СИНЬО

© Мінкович В. Т., 2023р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2023р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	2-й	2-й
Кількість модулів – 1	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 2,6 аудиторних – 2,6 самостійної роботи студента – 2,7	4-й	3-й
	Лекції:	
	24 год.	8 год.
	Практичні (семінарські):	
	20 год.	4 год.
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усно	Самостійна робота:	
	46 год.	78 год.

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Фінансово-економічна грамотність**» є формування у студентів системи знань щодо: закономірностей функціонування національної економіки, ролі фінансів у розвитку ринкових відносин, структури ланок фінансової системи держави та основних взаємозв'язків між ними; засад бюджетного устрою й принципів побудови бюджетної системи, джерел формування доходів бюджету та напрямів фінансування видатків, економічної природи податків та страхування; правил управління особистими фінансами, форм та видів фінансового шахрайства; формування теоретичної та методологічної бази, необхідної для вільного володіння практикою використання сучасних фінансових послуг та інструментів й формування особистої фінансової культури; розуміння суті та видів підприємницької діяльності, основ організації фінансів підприємств, джерел фінансування та систем оподаткування малого бізнесу в Україні; значення та економічного змісту інвестицій, форм та напрямів інвестування.

Відповідно до освітньої програми «**Англійська мова і література. Переклад**», вивчення дисципліни «**Фінансово-економічна грамотність**» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних компетентностей:

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

3. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Фінансово-економічна грамотність» є:

- ✓ експрес-опитування, обговорення дискусійних питань;
- ✓ індивідуальні пошукові роботи (реферати, есе, тощо);
- ✓ презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- ✓ практичні завдання;
- ✓ тестування;
- ✓ інші види індивідуальних та групових завдань;
- ✓ залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студентів з навчальної дисципліни «Фінансово-економічна грамотність» здійснюється відповідно до графіка:

Модуль	
Поточний контроль за змістовий модуль 1	Поточний контроль за змістовий модуль 2
Підсумковий контроль за модуль : залік	

Протягом семестру студенти вивчають один модуль з дисципліни. Модуль складається з двох змістових модулів. Після виконання кожного змістового модуля (лекції та практичні заняття) здійснюється поточний контроль у вигляді письмової роботи. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали практичні завдання, до поточного контролю за змістовий модуль не допускаються.

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- оцінювання систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- оцінювання якості виконання студентом самостійної роботи;
- оцінювання якості виконання підсумкових модульних контрольних робіт.

Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни «Фінансово-економічна грамотність» становить від 0 до 100 балів і складає середнє арифметичне балів за два змістових модулі, кожен із яких оцінюється від 0 до 100 балів.

Оцінювання систематичності та активності роботи студента протягом семестру

Систематичність та активність роботи студента оцінюється за 10-ти бальною шкалою (0,1,2,...,10). Якщо протягом семестру студент відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

Оцінювання якості виконання самостійної роботи студентом

Виконання самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Фінансово-економічна грамотність» полягає в опануванні теоретичного матеріалу дисципліни (опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу, поглиблене ознайомлення з сучасними інформаційними джерелами на відповідну тематику та пошук додаткової актуальної інформації, опрацювання та підготовка огляду опублікованих у

фахових та інших виданнях статей на фінансово-економічну тематику, підготовка до практичних занять, виконання індивідуальних пошукових робіт (рефератів, есе, тощо), створення та представлення мультимедійних презентацій, систематизація вивченого матеріалу перед заліком, тощо) та виконанні практичних завдань.

Як засіб контролю застосовуються такі форми: експрес-опитування, участь в обговоренні дискусійних питань, усне опитування, тестування, виконання індивідуальних пошукових робіт (рефератів, есе, тощо), практичні завдання. Практичні завдання містять завдання, що спрямовані на визначення рівня володіння студентом теоретичним матеріалом та відпрацювання ним методик розрахунку та аналізу економічних та фінансових показників з відповідної тематики.

У разі проходження студентом окремих курсів, семінарів, вебінарів, воркшопів, тощо, які мають безпосереднє відношення до окремих тем дисципліни (за наявності підтвердження у вигляді отриманих студентом сертифікатів чи дипломів), такі студенти мають право бути звільнені від виконання передбачених робочою програмою окремих видів самостійної роботи з отриманням відповідних балів.

Сумарна кількість балів за виконання самостійної роботи складає 40 балів.

1. Усне опитування, тестування, участь в обговоренні дискусійних питань, індивідуальні пошукові роботи (реферати, есе, тощо) та мультимедійні презентації виконаних завдань та досліджень, проходження окремих курсів, вебінарів, воркшопів, тощо, оцінюються у межах від 0 до 30 балів.

2. Максимальна кількість балів за виконання практичних завдань становить 10 балів.

Оцінювання якості виконання підсумкових модульних контрольних робіт

Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін згідно оголошеного розкладу здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової модульної контрольної роботи, виконання якої оцінюється у межах від 0 до 50 балів. Якщо з об'єктивних поважних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Студенти, які у результаті поточного оцінювання отримали 60 та більше балів, мають право не складати залік з дисципліни. У такому випадку в залікову відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Якщо студент хоче покращити підсумкову оцінку за модуль із дисципліни, він повинен складати усний залік.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 35-59 балів (оцінка «FX»), зобов'язані складати усний залік з дисципліни. У разі, коли відповідь студента під час усного заліку оцінена в менш ніж 60 балів, він отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить 0-34 бали (оцінка «F») зобов'язані до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити свою оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання студент до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Незалежно від того, чи студент складає залік у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки, викладач виставляє студенту оцінку, керуючись виключно рівнем його знань, виявлених на заліку, тобто, виходячи зі 100 балів (результати поточного контролю не враховуються), але при цьому виставлена підсумкова (семестрова) оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота			Модульна контрольна робота № 1	Сума балів
T1	T2	T3	50	100
15	20	15		

T1, T2, ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (змістовий модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота № 2	Сума балів
T4	T5	T6	T7	T8	50	100
10	10	10	10	10		

T4, T5, ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Активність, систематичність, участь в обговоренні дискусійних питань на лекційних та практичних заняттях	1	10	1	10
Експрес-опитування	3	10	5	10
Тестування	1	10	1	10
Індивідуальні пошукові роботи (реферати, есе, тощо) та мультимедійні презентації виконаних завдань та досліджень	1	10	1	10
Практичні завдання	2	10	2	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	-	100	-	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

У визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової модульної контрольної роботи, яка оцінюється у межах від 0 до 50 балів. До кожного варіанта модульної контрольної роботи входять наступні види типових завдань:

1. Дайте визначення відповідного терміну (2 по 5 балів).
2. Розкрийте сутність питання (2 по 10 балів).
3. Поясніть, що відображає вказаний показник (5 балів).
4. Визначте правильну відповідь в тестах (5 по 1 бал).
5. Виконайте практичне завдання (10 балів)

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг, якість і правильність виконаних завдань.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Незалежно від того, чи студент складає залік у зв'язку з тим, що в нього підсумкова модульна оцінка незадовільна (35-59 балів), чи з метою підвищення позитивної оцінки залік відбувається в усній формі. У визначений деканатом термін згідно оголошеного розкладу здійснюється підсумковий контроль у вигляді усного заліку, який оцінюється у межах від 0

до 100 балів, але при цьому виставлена підсумкова оцінка не може бути нижчою за підсумкову модульну оцінку. До кожного варіанта залікової картки входять наступні види завдань:

1. Дайте ґрунтовну відповідь на теоретичне запитання (2 по 35 балів).
2. Розв'яжіть практичне завдання (30 балів).

При виставленні оцінки на підсумковому заліку враховується обсяг, якість і правильність виконаних завдань.

Залік оцінюється за 100-бальною шкалою, недиференційованою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС.

Критерії оцінювання знань та умінь студентів (шкала оцінювання: національна та ECTS)

Рейтинговий показник	За національною шкалою	За шкалою ECTS	Рівень компетентності	Критерії оцінювання
90-100	5 «Відмінно» / «Зараховано»	A «Відмінно»	Високий (творчий)	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить джерела інформації, використовує набуті знання та вміння в нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розвиває власні обдарування й нахили.
82-89	4 «Добре» / «Зараховано»	B «Дуже добре»	Достатній (конструктивно - варіативний)	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи та задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.
74-81		C «Добре»		Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи на підтвердження певних думок.
64-73	3 «Задовільно» / «Зараховано»	D «Задовільно»	Середній (репродуктивний)	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
60-63		E «Достатньо»		Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на продуктивному рівні.
35-59	2 «Незадовільно» / «Не зараховано»	FX «Незадовільно» з можливістю повторного складання	Низький (рецептивно - продуктивний)	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
0-34		F «Незадовільно» з обов'язковим повторним курсом		Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання та відтворення окремих фрагментів, елементів, об'єктів.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Базові концепції економічної грамотності.

Тема № 1. Сучасні економічні системи. Економічний розвиток суспільства.

1. Сутність, властивості, склад та основні елементи економічних систем.
2. Класифікація економічних систем суспільства.
3. Економічний розвиток суспільства. Основні закономірності трансформаційних процесів.

Тема № 2. Основні показники функціонування національної економіки.

1. Основні макроекономічні показники. Система національних рахунків.
2. Показники зайнятості та безробіття.
3. Інфляція – сутність, причини, види, показники та соціально-економічні наслідки.

Тема № 3. Податково-бюджетна система та фіскальна політика.

1. Економічна сутність бюджету та його ознаки. Бюджетна система та бюджетний устрій України.
2. Історичні передумови виникнення і розвитку податкових фінансів.
3. Податки як соціально-економічна категорія.
4. Сутність та організація податкової системи. Фіскальна політика держави.

Змістовий модуль 2. Базові концепції фінансової грамотності.

Тема № 4. Економічна сутність та види фінансових послуг.

1. Суть понять "фінансова послуга" та "фінансовий інструмент". Загальна характеристика їх основних видів.
2. Сутність ринку фінансових послуг та його роль у розвитку національної економіки. Фінансова інклюзія.
3. Сутність, види та функції банків у економіці держави. Сучасні банківські послуги.
4. Страхові послуги та особливості їх реалізації.
5. Загальна характеристика небанківських фінансово-кредитних установ.

Тема № 5. Базові концепції фінансової грамотності. Основи управління власними фінансами.

1. Фінансова грамотність українців.
2. Характеристика доходів і витрат сім'ї. Сімейний бюджет та його планування. «Фінансова подушка безпеки».
3. Врахування фактора часу при оцінюванні вартості грошей.
4. Формування особистої фінансової культури.

Тема № 6. Підприємництво як форма господарювання. Основи організації фінансів підприємств.

1. Підприємницька діяльність, її суть і функції. Моделі види та форми підприємницької діяльності.
2. Фінансові ресурси підприємства, особливості їх формування та використання в умовах ринкових відносин. Джерела фінансування підприємницької діяльності
3. Основні фінансово-економічні показники діяльності підприємства.

Тема № 7. Фінанси та оподаткування малого бізнесу.

1. Роль підприємництва та малого бізнесу у ринковій економіці.
2. Фінанси суб'єктів малого підприємництва.
3. Система оподаткування малого бізнесу в Україні.
4. Державна політика підтримки малого бізнесу.

Тема № 8. Основи інвестування. Обґрунтування доцільності інвестування.

1. Суть та види інвестицій в ринковій економіці
2. Загальна характеристика сучасних форм інвестування.
3. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу.

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Змістовий модуль 1. Базові концепції економічної грамотності.												
Тема № 1. Сучасні економічні системи. Економічний розвиток суспільства	9	2	2	-	-	5	11	1	-	-	-	10
Тема № 2. Основні показники функціонування національної економіки.	12	4	2	-	-	6	12	1	1	-	-	10
Тема № 3. Податково-бюджетна система та фіскальна політика.	9	2	2	-	-	5	11	1	-	-	-	10
Модульний контроль № 1	2	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	32	8	6	-	-	16	34	3	1	-	-	30
Змістовий модуль 2. Базові концепції фінансової грамотності.												
Тема № 4. Економічна сутність та види фінансових послуг.	13	4	2	-	-	7	12	1	1	-	-	10
Тема № 5. Базові концепції фінансової грамотності. Основи управління власними фінансами.	13	4	2	-	-	7	12	1	1	-	-	10

Тема № 6. Підприємництво як форма господарювання. Основи організації фінансів підприємств.	9	2	2	-	-	5	10	1	-	-	-	9
Тема № 7. Фінанси та оподаткування малого бізнесу.	9	2	2	-	-	5	10	1	-	-	-	9
Тема № 8. Основи інвестування. Обґрунтування доцільності інвестування.	12	4	2	-	-	6	12	1	1	-	-	10
Модульний контроль № 2	2	-	2	-	-	--	-	-	-	-	-	-
Усього годин	58	16	12	-	-	30	56	5	3	-	-	48
РАЗОМ	90	24	20	-	-	46	90	8	4	-	-	78

5.1. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема № 1. Сучасні економічні системи. Економічний розвиток суспільства	2	-
2	Тема № 2. Основні показники функціонування національної економіки.	2	1
3	Тема № 3. Податково-бюджетна система та фіскальна політика.	2	-
4	Модульний контроль № 1	2	-
5	Тема № 4. Економічна сутність та види фінансових послуг.	2	1
6	Тема № 5. Базові концепції фінансової грамотності. Основи управління власними фінансами.	2	1
7	Тема № 6. Підприємництво як форма господарювання. Основи організації фінансів підприємств.	2	-
8	Тема № 7. Фінанси та оподаткування малого бізнесу.	2	-
9	Тема № 8. Основи інвестування. Обґрунтування доцільності інвестування.	2	1
10	Модульний контроль № 2	2	-
Разом		20	4

5.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема № 1. Сучасні економічні системи. Економічний розвиток суспільства	5	10

2	Тема № 2. Основні показники функціонування національної економіки.	6	10
3	Тема № 3. Податково-бюджетна система та фіскальна політика.	5	10
4	Тема № 4. Економічна сутність та види фінансових послуг.	7	10
5	Тема № 5. Базові концепції фінансової грамотності. Основи управління власними фінансами.	7	10
6	Тема № 6. Підприємництво як форма господарювання. Основи організації фінансів підприємств.	5	9
7	Тема № 7. Фінанси та оподаткування малого бізнесу.	5	9
8	Тема № 8. Основи інвестування. Обґрунтування доцільності інвестування.	6	10
Разом		46	78

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна «Фінансово-економічна грамотність»:

- ✓ комплект мультимедійного обладнання;
- ✓ комп'ютерний клас з базовим системним програмним забезпеченням та необмеженим відкритим доступом до Інтернет-мережі / програмне забезпечення дистанційного навчання;
- ✓ віртуальне навчальне середовище Moodle.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Андрущенко В. Л. Податкова система: Навчальний посібник. / за заг. ред. Андрущенко В. Л. – К.: "Центр учбової літератури", 2015. – 416 с.
2. Бондаренко Н. Стратегія фінансової грамотності: версія 1.0. Національний банк України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.bank.gov.ua/admin_uploads/article/Strategy_fingramotnisti_NBU_pr.pdf?v=4.
3. Бюджетний кодекс України. Закон від 8 липня 2010 року №2456-VI. З усіма актуальними змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
4. Податкова система: Навчальний посібник. Л. П. Сідельникова, Н. М. Костіна. – Київ: Ліра-К, 2013. – 604 с. – 2-ге видання, перероб. і доп.
5. Податковий кодекс України. Закон від 2 грудня 2010 року №2755-VI. З усіма актуальними змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
6. Романенко О.Р. Фінанси: підручник для ВНЗ / О.Р. Романенко. – К.: Центр учбової літератури, 2016. – 310 с.
7. Стратегія Національного банку України, 2018-2020 роки [Електронний ресурс]. –

8. Страхування : навчальний посібник / О. С. Журавка, А. Г. Бухтіарова, О. М. Пахненко. – Суми : Сумський державний університет, 2020. – 350 с.

9. Фінансово-економічна грамотність : підручник : [у 2 частинах] – Ч. 1. Основи національної економіки, економіки регіонів та фінансової системи України / за ред. д-ра екон. наук, проф. О. Б. Жихор, д-ра екон. наук, проф. О. В. Димченко. – Київ : Видавничий дім "Кондор", 2017. – 1024 с.

10. Фінансово-економічна грамотність : підручник : [у 2 частинах] – Ч. 2. Банківська система України, загальні поняття про облік, аудит та економічний аналіз в умовах ринкової економіки / за ред. О. Б. Жихор; рец. : О. М. Підхомний, Л. П. Сідельникова, Л. В. Шірінян. – Київ : Видавничий дім "Кондор", 2018. – 440 с.

11. Шевчук І. Л. Бюджетна система: навчальний посібник. Друге видання, перероблене і доповнене / І. Л. Шевчук, В. О. Черепанова, Т. О. Ставерська. – Харків : Видавець Іванченко І. С., 2015. – 284 с.

Допоміжна література

1. Біла книга. Майбутнє регулювання ринку страхування в Україні. Національний банк України. – Київ, 2020. – 28 с.

2. Економічні теорії в системі наукових економічних знань: 2-ге вид. перероб. та доп. Навчальний посібник / Н.П. Мацелюх, І.А. Максименко, П.В. Круш, В.В. Мартиненко, М.М. Теліщук та ін. – К. : Видаництво «Центр учбової літератури», 2016. – 226 с.

3. Зятюк С. Фінансові звички студента: на що звернути увагу / С. Зятюк // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://24tv.ua/education/finansovi-zvichki-studenta-shho-zvernuti-uvagu_n1698955.

4. Кізіма Т. Фінансова грамотність населення і фінансова поведінка домогосподарств: аспекти взаємовпливу / Т. Кізіма, О. Шаманська // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/14669/1/Шаманська%20Л%20стаття.pdf>.

5. Ковтун О. А. Механізм підвищення освітнього рівня домогосподарств у фінансовій сфері / О. А. Ковтун // Сталій розвиток економіки. – 2012. – № 2. – С. 297-302.

6. Ковтун О. А. Підвищення рівня фінансової грамотності як фактор активізації фінансової діяльності домогосподарств / О. А. Ковтун // Прометей. – 2012. – № 1 (37). – С. 238-242.

7. Кравчук Н. Фінансова система держави: теоретична концептуалізація та проблеми структурування / Н. Кравчук // Світ фінансів. – Випуск 3(8). – 2006. – С. 80-94.

8. Ломачинська І. А. Фінансова грамотність як основа оптимізації фінансової поведінки в умовах глобальної трансформації // Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. – 2011. – Т. 16 (Випуск 20). – С. 116-124.

9. Некрасов В. Кишеньковий бюджет. Сім кращих додатків для обліку власних фінансів та контролю витрат / Некрасов В. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.epravda.com.ua/publications/2021/12/20/680809/>.

10. Основи підприємницької діяльності: конспект лекцій: навч. посіб. для студ. денної та заочної форм навчання першого бакалаврського рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійної програми «Економіка бізнес-підприємства» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: С.В. Поліщук, О.П. Кавтиш. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2022. – 153 с

11. Петрівський О. Фінансова грамотність українців: бути чи не бути [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://thepage.ua/ua/experts/finansova-gramotnist-ukrayinciv-buti-chi-ne-buti>.

12. Піонтківська І. Податки у світі: навіщо нам потрібні податки та як створити

ефективну систему оподаткування? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://voxukraine.org/uk/podatki-u-sviti-navishho-nam-potribni-podatki-ta-yak-stvoriti-efektivnu-sistemu-opodatkuvannya/>

13. Савчук Н. Фінансова грамотність: сутність і перспективи розвитку / Н. Савчук // Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Серія «Філософські науки». – 2021. – С. 92-97.

14. Слав'янська Н. Підвищення фінансової грамотності: комерційний проект чи державна необхідність? / Н. Слав'янська, А. Незнамова // Вісник НБУ. – 2013. – Квітень. – С. 31-35.

15. Слобода Л. Я. Фінансова грамотність як чинник забезпечення ефективності використання банківського капіталу / Лариса Ярославівна Слобода // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2011. – № 2. – С. 167-172.

16. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року – курс на сталий розвиток інновацій, кешлес та фінграмотність // Національний банк України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua/ua/news/all/strategiya-rozvitku-fintehu-v-ukrayini-do-2025-roku--kurs-na-staliy-rozvitok-innovatsiy-keshles-ta-finansovu-gramotnist>.

17. Фінансова грамотність : навч. посібник / авт. кол. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смовженко. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – К., 2013. – 311 с.

18. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник / авт. кол.; – Київ, 2019. – 272 с.

19. Юрій С. І., Кізима А. Я. Фінансова грамотність населення в діалектиці сучасних освітніх тенденцій. Фінанси України. 2012. Т. 2. С. 25. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://finukr.org.ua/docs/FU_12_02_016_uk.pdf.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України “Урядовий портал”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.

2. Офіційне Інтернет-представництво Національного банку України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua>.

3. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>.

4. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.treasury.gov.ua>.

5. Офіційний сайт Державної податкової служби України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://tax.gov.ua>.

6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

7. Офіційний сайт інформаційного агентства “ЛІГА:ЗАКОН”. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ligazakon.ua>.

8. Офіційний сайт Міністерства економіки України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua>.

9. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.msp.gov.ua/>

10. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.

11. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.nssmc.gov.ua>.